

LJUBLJANSKI ŠKOFIJSKI LIST

Leto 1927.

Ljubljana, 31. decembra 1927.

Štev. 9.

57.

Pastoralne konference v l. 1927.

Pregledal sem od dekanijških uradov škof. ordinariatu poslane zapisnike in elaborate obeh pastoralnih konferenc. Gospodje so se konference udeleževali skoraj polnoštevilo. V vseh 36 konferencah jih je izostalo samo 62; od teh ni zadostno izpričanih samo 7, vsi ostali so bili res nujno zadržani. Konference so dekani vodili točno po škofijskih navodilih. Vsi za pismen odgovor zavezani kaplani so prav izvrstno ali vsaj dobro izdelane elaborate prinesli. V večini dekanij je bil razgovor o predmetu živahen, poučen, zanimiv. Zdi se mi, da se je določitev koreferenta precej dobro obnesla. Prav pohvalno omenim, da so skoraj na vseh konferencah gospodje še sami nadodali razne tvarine, ki so se koj obravnavale.

Kaj naj pa povem o obravnavi obeh vprašanj? Sledeče:

I.

Za pomladno konferenco je bilo določeno vprašanje o skrbi za duhovski naraščaj na temelju kanona 1353.

Gospodje kaplani so vprašanje prav resno vzeli in ga temeljito obdelali. Udeleženci, posebno nekateri gospodje župniki, so še marsikaj poučnega in zanimivega nadodali.

Navadno so bolj obsežno razpredli in z zgledi razjasnili misli, povedane na naši tretji sinodi. (Potek pg. 15, 16.) Ne bom tukaj misli ponavljal, le par naj jih omenim.

Duhovnik naj sam svoj sveti stan spoštuje, naj zgledno živi in za svoje dolžnosti gori, pa bo kar po sebi vplival na mladeniče, da bodo duhovski stan spoštovali in si podžigali željo, da bi tudi oni v ta stan stopiti smeli.

Duhovnik naj z dijaki rad občuje. Imel pa bo globok vpliv na nje samo takrat, ako je res duhovnik po Srečo božjem in kar prevzeš o svetosti in veličini svojega poklica. Le tak duhovnik se bo kar po sebi tako obnašal in bo tako govoril, da bo pri mladini nehoti in nevede vzbujal spoštovanje in ljubezen do duhovskega stanu.

Gospodje so navedli nekatere zglede o duhovnikih, ki so v tem oziru jako dobro vplivali. V ribniškem dekanatu je bila prav dobra krščanska zveza dijakov, pa jih je od teh precej vstopilo v duhovski stan.

Kako je stik duhovnika z dijaki važen, sem tudi jaz izkusil. Kot gimnazijca me je moj domači župnik večkrat k sebi povabil, včasih na kosilo, včasih na obisk k kakemu sosedu. Spoznal sem vse gospode okoli Radovljice in na Bledu in sem jih močno spoštoval. Z ozirom na ta prijateljstva sem bolj solidno živel in se varoval kakih nevarnih tovarišij in posedanja po gostilnah.

Ko sem bil v sedmi latinski šoli, so me moji prijatelji, posebno neki imenitni akademiki, nagovarjali, naj ne bom duhovnik, češ, škoda, da bi tako odličen študent zapustil svet in stopil v duhovski stan. Nekega dne so me zvabili v svojo tovarišijo. V tej so pa sovražno govorili zoper Cerkev in so silno udrihali po duhovnikih. Bil sem razočaran! Torej akademiki tako grdo govore, tako grde duhovnike, o katerih sem iz lastne izkušnje vedel, kako so dobri, kako mili, kako ljubeznivi, kako skrbni za vernike in kako goreči za čast božjo. Strašno sem bil žalosten. Tovariši so se mi kar gnusili in nikdar več nisem šel v njihovo družbo. Vidite, tako notranje razpoloženje so mi ustvarili moji dobri duhovniki v radovljiški dekaniji.

V odgovorih so gospodje tudi to omenili, kako je škodljivo pritoževati se o našem slabem gmotnem položaju. Res, tak duhovnik mora ves idealizem v duši mladeniča uničiti. Ali ni vzvišeno in junaško, ako izberem duhovniški stan kljub slabim dohodkom iz čiste ljubezni do Boga in do vernega ljudstva, iz vse zmagujoče navdušenosti za presveti poklic?

Govorili so gospodje tudi o zavcdu sv. Stanislava. Hvala Bogu, velika večina ga ceni. Nekaj gospodov se je pritožilo, da ne doseže svojega namena. Odgovorim, ako ga ne doseže v največji meri, ga vendar doseže v toliki meri, da žrtve zanj niso vržene v vodo. Še boljše pa bo, ko pridejo časi, da bomo mogli vanj sprejeti večinoma fante iz kmečkih družin, kar sedaj radi draginje še ni mogoče. Upamo, da ta čas kmalu pride. V tolažbo naj povem, da je letos v semenišču 69 bogoslovcev, od njih jih je 32 iz zavoda. Pa tudi lepo število krščanskih kulturnih delavcev je iz njega prišlo, kar naj se tudi upcšteva. Imamo praktičnega vzgojnega vodjo, ki se s prefekti na temelju dijaškega življenja v zavodu posvetuje, kako uravnati vzgojno delo.

II.

Na jesenski konferenci se je preresetavalo vprašanje: »Kako naj uravnamo naše delo zunaj cerkve, da ne bo oviralo našega dela v cerkvi in našega notranjega življenja?«

Važno vprašanje! O nevarnostih za duhovnika je tudi tretja sinoda govorila. (Potek pg. 136, 137.) Odgovori pa so zelo razveseljivi. Pokazujejo, da so naši duhovniki ascetično izobraženi, pa tudi o potrebi dela zunaj cerkve tako prepričani, da se ne boje dela in truda in žrtev, ki jih naklada in zahteva.

Premnogi so v elaboratih živo naslikali eno in drugo in poizkusili oboje tako urediti, da se skladno spoji. V tem oziru so gospodje večinoma dve misli poudarjali: a) duhovnik naj si za navadno delo vzgoji zanesljivih lajkov, ki bodo pod njegovim vodstvom in nadzorstvom uspešno delali in b) naj si duhovnik okolnostim primeren dnevni red napravi: zjutraj skrbi za svoje duhovniško izpopolnjevanje, tekom dneva uredi in vrši sprejeto delo, zvečer ne ostajaj predolgo v noč v družbah, vsaj ob 22 pojdi gotovo domov; soboto popoldne in nedeljo dopoldne daruj edino za delo v cerkvi.

Pri razgovoru so tudi starejši gospodje vmes posegali, in sicer večinoma tako, da so mlajše za vsestranko delo navduševali in jim še kaj koristnega nasvetovali.

Neizrečeno sem Bogu hvaležen, da so duhovniki ljubljanske škofije tega duha prevzeti in se ne plašijo nobenega truda, ne beže pred nobeno žrtvijo. Ljubezen in vdanost ljudstva zaslužijo.

Samo eno zadevo naj še omenim: Kako postopati, da političnih nasprotnikov ne odbijamo od sebe, od sv. maše in pridige, od prejemanja sv. zakramentov? To je pretežko vprašanje. Le prava krščanska ljubezen

te more tako voditi, da boš z najhujšim nasprotnikom prijazen in ljubezniv, da ga nikdar ne boš žalil ne z besedo, ne z obnašanjem, da posebno v cerkvenih govorih paziš na vsako besedo, tako, da se boš vsake ogibal, ki bi nasprotnika mogla le količkaj zbesti. Vsem bodi dober, skrben, ljubezniv oče!

III.

Casusa so gospodje točno preštudirali in navadno pravilno rešili.
Deo gratias!

V Ljubljani, dne 2. decembra 1927.

† Anton Bonaventura,
škof.

58.

Osem dnevnica za zedinjenje cerkva.

V zvezi z objavo v Škofijskem listu 1922, str. 66, o tej pobožnosti, ki je svetovna molitvena oktava za zedinjenje vseh kristjanov v katoliški Cerkvi, naročam, naj se ta osem dnevnica opravlja v vseh župnih in drugih duhovnijskih cerkvah v času od 18. do 25. januarja, to je od godu stolice sv. Petra do godu izpreobrnjenja sv. Pavla.

Pobožnost naj se opravi po sv. maši, v cerkvah pa, kjer so na večer litanijske, po litanijah.

V tej osem dnevnici se moli naslednja molitev:

Antifona (Jan. 17, 21): Da bodo vsi eno, kakor ti, Oče, v meni in jaz v tebi, da bodo tudi oni v nama eno, da bo svet veroval, da si me ti poslal.

V. Jaz tebi povem, ti si Peter - Skala.

R. In na to skalo bom sezidal svojo Cerkev.

M o l i m o :

Gospod Jezus Kristus, ki si rekel svojim apostolom: Mir vam zapustim, svoj mir vam dam; ne glej na moje pregrehe, ampak na vero svoje Cerkve, in utrdi jo po svoji volji v miru in edinosti. Ki živiš in kraljuješ Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

V Ljubljani, dne 24. decembra 1927.

† Anton Bonaventura,
škof.

59.

Zakonske zadeve.

Kateri dan po oklicih bodi poroka?

Kanon 1030, § 1., veli: *Peractis investigationibus et publicationibus, parochus matrimonio ne assistat, antequam omnia documenta necessaria receperit, et praeterea, nisi rationabilis causa aliud postulet, tres dies decurrerint ab ultima publicatione.* Poroka torej naj bi bila šele po pre-

tekljih treh dneh po zadnjem oklicu. Sme pa biti tudi prej, če je za to kak pameten razlog. Če je razlog zadosten, o tem sodi župnik.

Tretja ljubljanska sinoda (str. 79) pripominja k temu kánonu: »V naši škofiji je stara navada, da se poroka vrši koj prvi dan po oklicih. Velika nevolja ljudi, ako bi proti tej navadi morali čakati tri dni, se mi zdi »rationabilis causa«, da se tudi sedaj poroka vrši koj prvi dan po oklicih, in sicer združena s sveto mašo. Zato naj vsak župnik oklicni list po izvršenih oklicih nemudoma pošlje župniku, ki bo zaročenca poročil.«

»Kdaj je pameten razlog za poroko koj popoldne na dan oklica, naj preudari duhovni pastir in odloči. More biti bolj širokega srca, če le ve, da za zakon ni nobenega zadržka in ima vse zapovedane listine v rokah.«

To velja tudi za slučaj, da sta bila ženin in nevesta oklicana samo dvakrat ali celo samo enkrat.

60.

Duhovne vaje

so napravili leta 1927.: Knezoškof dr. Anton Bonaventura Jeglič. — Ahačič Matej, dr. Ahčin Janez, Ambrožič Franc, Anžič Jožef, Arh Luka, Ažman Andrej, Ažman Simon. — Bernik Franc, Bertonec Valentin, Bizjan Janez, Bleiweis Franc, Bonač Franc, Borštnar Jožef, Božnar Anton, Brajec Jožef, Brecljnik Alojzij, Bukowitz Henrik. — Cegnar Janko, Cegnar Jožef, Cuderman Janez, Cuderman Kristijan, Cunder Viljem. — Čadež Viktor, Črnilec Janez. — Dr. Debevec Jožef, dr. Demšar Jožef, Dežman Janez, Dobnikar Janez, Dovč Janez. — Erjavec Janez, Erker Jožef. — Fatur Jakob, Fister Franc. — Gabrovšek Franc, Glinšek Franc, Gnidovec Jožef, Gnjezda Janez, Gole Anton, Golf Anton, Govekar Leopold, dr. Grivec Franc. — Hauptman Peter, Hiersche Franc, Hoenigman Franc ml., Hybašek Adalbert. — Dr. Jaklič Franc, dr. Jere Franc, Jerič Alojzij, dr. Jerše Jožef, Jerše Valentin, Ježek Matej, Juvan Franc, Juvanec Jožef, — Kajdiž Valentin, Kastelic Anton, Kepec Janez, Kete Janez, Klemenčič Pavel, dr. Klinar Tomaž, Klinec Jernej, dr. Knific Janez, Kogej Franc, Kolbezen Leopold, Koller Gustav, Koretič Franc, Koritnik Anton, Kos Matej, Košiček Jožef, Kovič Jernej, Kraljič Janez, Kramar Janez, Kreiner Jožef, Križman Andrej, Krumpetar Franc, † Kržišnik Jožef. — Langerholz Janez, Lavrenčič Janez, Lavrič Vincencij, Legat Evgen, Lesar Janez, dr. Levičnik Alfonz, Lobe Janez, Lomšek Janez, Lovšin Franc. — Marčič Valentin, Markič Jožef, Medved Anton, dr. Merhar Alojzij, Meršolj Janez, Mevželj Janez, Mezeg Anton, † Michel Herman, Moder Anton. — Nagode Jožef, Nastran Franc, Nemanjič Janez, Neubauer Franc, Novak Jožef, Novak Matija. — Oblak Anton, Ocepek Jožef, Ogrizek Jakob, Omahna Jakob, Omerza Franc, Opeka Janez, dr. Opeka Mihael, Oražem Janez, Orehek Andrej. — Pavlič Anton, Pavlin Franc, Pavlin Jernej, dr. Pečjak Gregorij, Pehani Alojzij, Pengov Franc, Perko Pavel, Perko Viktor, dr. Perne Franc, Pešec Franc, Petrič Janez, Pfajfar Janez, Pivek Janez, Plantarič Jožef, Poljanec Janez, Porenta Gašper, dr. Potočnik Ciril, Povše Henrik, Premrl Stanislav, Primar Janez. — Ramoveš Andrej, Ramovš Jakob, Ravnikar Anton, Remškar Valentin, Rihar Janez, Rihar Matej, Rihtaršič Janez. — Sedej Janez, dr. Sever Jožef, Skebe Silvester, Slak Matija, dr. Snoj Andrej, Sušnik Franc, Sušnik Janez. — Schiffrer Ludovik, Šavli Andrej, Šega Viktor, Šiška Jožef, Šolar Jakob, dr. Šorli Peter, Špendal Janez, Štrekelj Jakob, Štrus Janez, Štular Martin, Švigelj Jožef, Šimnic Edvard. — Strah Alojzij, Stroj Alojzij, Strupi Alojzij, Stupica

Jožef, Studen Franc. — Tavčar Matej, Tiringar Janez ml., Tomc Matija. — Dr. Ušeničnik Aleš. — Vadnjal Anton, Veider Janez, Vidmar Franc, Vilfan Janez, Vodopivec Janez, Volc Jožef, Vovko Franc, dr. Vrečar Janez. — Wester Alojzij, Wittine Henrik. — Zabukovec Tomaž, Zajc Franc, Zajc Karel, Zajc Pavel, Zbašnik Franc, Zevnik Mihael, Zor Vincencij, Zorko Franc (Kamna gorica), Zupanc Alojzij, Zupanc Andrej, Zupančič Franc, Zupančič Valentin. — Dr. Žagar Jakob, Žagar-Sanaval Janez, Žitnik Franc, Žnidaršič Anton (Štanga), Žnidaršič Anton (Topla reber), Žužek Franc, Žužek Jožef. — Skupaj 193.

Naknadno se objavlja za leto 1922.: Šolar Jakob; za leto 1923.: Berštinar Jožef, Schiffrer Ludovik, Šolar Jakob; za leto 1924.: Škulj Karel; za leto 1925.: Plot Karel, Poljanec Janez, Šolar Jakob, Zabret Franc, Zorko Franc (Kamna gorica); za leto 1926.: Erker Ferdinand, Kraker Jožef, Kreiner Anton, Perz Alojzij, Slapšak Julij, Učakar Franc.

61.

P. br. 10.377.

Razglas.

Veliki župan poziva vse veroučitelje, da predlože do 16. januarja 1928 prijave veroučnih ur, in sicer izključno le za meseca september in oktober 1927. Prijave naj pošljejo veroučitelji neposredno računovodstvu delegacije ministrstva financ, odseku za ljubljansko in mariborsko oblast v Ljubljani.

V Ljubljani, dne 13. decembra 1927.

Vršilec dolžnosti prosv. inšpektorja:

dr. Capuder, s. r.

62.

Razne objave.

Legitimacije za znižane vozne cene na železnicah podaljšuje duhovnikom v smislu člena 86., al. 2., navodila ministrstva za promet z dne 11. aprila 1927, M. S. br. 4993/27, duhovno oblastvo. — Gg. duhovniki naj zato svoje legitimacije v podaljšanje veljavnosti za l. 1928. vpošljejo škofijskemu ordinariatu.

63.

Slovstvo.

Katoliški verouk za višje razrede srednjih šol. Prva knjiga: Resničnost katoliške vere. Dr. Ivan Svetlina. Druga izdaja. Ljubljana 1927. Str. 160. Cena 36 Din.

Knjiga se priporoča duhovnim pastirjem, da po njej zasnujejo apologetične pridige, bolj ali manj razvite, kakor je pač kje potrebno. Čim bolj je ljudstvo izobraženo, bolj globoko mu je treba odkrivati tudi umske temelje, na katere se zida versko prepričanje. Bistvena vsebina dr. Svetlinove knjige je dokazovanje, kako pametno in kako potrebno je verovati, kar je Bog razodel in nam po katoliški Cerkvi zapoveduje verovati. Dosedanja apologetika je bila dobre usmerjena in močna proti protestantizmu, na pravoslavje pa se je manj ozirala in v odnosu do njega se ni dovolj jasno opredelila. Druga izdaja je v tem oziru bistveno spopolnjena. Kar bi moglo žaliti, je izloženo, pravi temelj

Kristusove Cerkve pa je bolj jasno odkrit, in kar Cerkvi daje znak božjega poslušstva in je obenem vsem kristjanom dogledno, je bolj razvito. Glej novi odstavek o mističnem telesu Kristusovem. Veliko prednost ima nova izdaja tudi zaradi prenovljenih citatov, ki so vzeti doslovno iz nove izdaje svetega pisma, in jih zato pridigar lahko neposredno uporablja v svojih govorih.

Zvezde in cvetice. Knjiga o hvaležnosti. Spisal profesor Anton Kržič. Izdal Alojzij Stroj. Ljubljana 1927. Str. 304. Cena 25 Din.

S knjigo o hvaležnosti je podal profesor Anton Kržič svoje zadnje delo. Prav je, da rokopis ni ostal neizdan; izdanje te knjige je vse hvale vredno. Ko je pisatelj od vseh strani osvetlil čednost hvaležnosti, nam pokazal vzornike hvaležnosti, nas popelje v stvarstvo božje, nam pokaže ljubezen Boga Stvarnika. Naslanjajoč se na čudovito hvalnico treh mladeničev v razbeljeni peči v Babilonu nam odkriva čuda stvarstva božjega, za katere moramo biti hvaležni neskenčni dobrotljivosti božji. Od vidnega sveta nas pelje avtor v nadnaravni red, k ljubezni Boga Zveličarja in dalje do dobrot Boga Posvečevalca. Vse to, da v nas vzbudi hvaležnost.

Knjiga je vsega priporočila vredna. Tudi duhovnik jo bo s pridom rabil.

Mrkun Anton. Alkoholno vprašanje. Ljubljana 1927. Str. 160. Cena 28 Din.

— **Dinamit in antidinamit.** Dinamit — alkohol in antidinamit — abstinenca, ali ugovori proti abstinenca in odgovori nanje. Ljubljana 1927. Str. 62. Cena 10 Din.

— **Zgodevina protialkoholnega gibanja.** Ljubljana 1927. Str. 244. Cena 44 Din.

Te tri knjige se gg. duhovnikom kot izvrsten pripomoček pri delu za treznost tople priporočajo.

64.

Škofijska kronika.

Imenovanje. Dr. Gregor Rožman, profesor cerkv. prava na teol. fakulteti univerze v Ljubljani je bil imenovan za svetnika škofijskega konzistorija.

Podeljena je župnija Bučka Janezu Frančiču, župnemu upravitelju na Bučki (umeščen dne 5. decembra 1927).

Nameščen je dr. Marijan Dokler za kaplana pri Sv. Jakobu v Ljubljani.

Izstopil je iz dušnopastirske službe dr. Anton Dolinar, kaplan pri Sv. Jakobu v Ljubljani.

Konkurzni izpit so dovršili: Jožef Ambrožič, kaplan na Bledu; Kristijan Cudermaň, kaplan v Trebnjem; Alojzij Košmerlj, kaplan na Trebelnem; Ivan Kraljič, kaplan v Šmariji; Franc Lovšin, kaplan v Št. Vidu nad Ljubljano; Ivan Pintar, katehet v Ljubljani; Franc Pleša, beneficiat v Šmartnem pri Litiji; Franc Presetnik, kaplan v Dobrepoljah; Anton Šavli, kaplan v Smedniku; Franc Verce, kaplan v Sostrem.

Škofijski ordinariat v Ljubljani,

dne 31. decembra 1927.

Vsebina: 57. Pastoralne konference v l. 1927. — 58. Osem dnevnica za zedinjenje cerkva. — 59. Zakonske zadeve. — 60. Duhovne vaje duhovnikov. — 61. Razglas. — 62. Razne objave. — 63. Slovestvo. — 64. Škofijska kronika.

Izdajatelj in odgovorni urednik **Josip Dostal**. — Za Jugosl. tiskarno v Ljubljani **Karel Čeč**.

